

Технологія виробництва продукції птахівництва

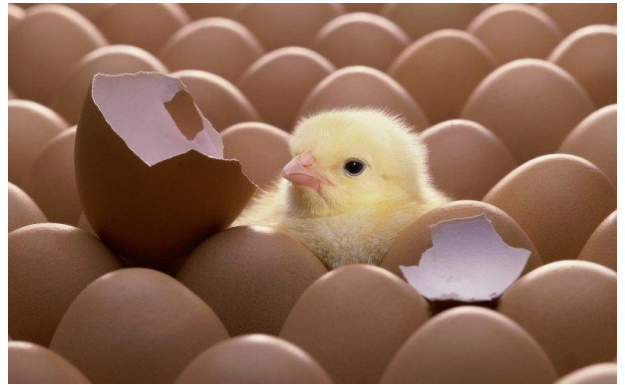
1. Інкубація яєць

2. Вирощування молодняку

Інкубація яєць

Інкубація або штучне виведення молодняку є важливою ланкою в технології виробництва продукції птахівництва. Її проводять у цеху інкубації, які розміщують в окремому приміщенні, на певній відстані від основних цехів виробництва, з підведеними під'їзними шляхами з твердим покриттям, водопроводом, каналізацією і надійним електропостачанням.

В Україні для інкубації яєць сільськогосподарської птиці використовують інкубатори «ІУП-Ф-45» та «ІУВ-Ф-15» (Росія), «Рас Реформ» (Голландія), «Петерсайм» (Бельгія), «Чік Мастер» (США), «Вікторія» (Італія), «Інка» (Україна). Інкубатори типу «Універсал-55» ще досить поширені в господарствах, незважаючи на те, що їх випуск припинено.

Інкубатор складається з однієї або кількох камер (боксів), оснащених комплектом лотків для вкладання яєць і обладнання для їх розміщення в камері чи боксі. До інкубаційного примикає вивідний зал, але він надійно ізольований, щоб пух і органічний пил не потрапляли в інкубатори. Температуру повітря в цеху інкубації підтримують на рівні 18-20° С, а відносну вологість - до 60%. Приміщення забезпечують вентиляцією.

Для інкубації відбирають яйця від курок батьківського стада після досягнення ними 8-місячного віку. Яйця піддають дезінфекції парою формальдегіду в спеціальних камерах. Після цього їх зберігають у приміщенні яйцескладу за температури 8-12° С і вологості повітря 70-80%. Перед інкубацією яйця сортують візуально (за зовнішніми ознаками) та просвічуванням на овоскопі. Під час зовнішнього огляду враховують їхню масу,

форму, стан і якість шкаралупи, під час просвічування звертають увагу на розміри й положення повітряної камери, стан градинок, положення та рухливість жовтка, наявність у яйці включень.

Непридатними для інкубації вважають яйця неправильної форми (круглі, довгі, здавлені), з дефектами шкаралупи (бій, насічка, тонка шкаралупа, вапняні нарости), зміщеною або блукаючою повітряною камерою, кров'яними та м'ясними включеннями, старі, насиджені тощо.

Відібрані для інкубації яйця вкладають вертикально в інкубаційні лотки і таким чином зберігають у приміщенні яйцескладу впродовж 3-5 діб за температури 8-12° С і вологості повітря 70-80%.

Перед *закладанням* в інкубатор їх обігрівають протягом 3-4 години. Для кожного інкубатора заздалегідь складають графік закладання яєць. Лотки з яйцями бажано завантажувати в ті самі години. В інкубатори «Універсал» яйця курячі закладають з інтервалом три дні, а кожну сьому партію - через чотири. Кожна партія яєць - це 52 лотки.

Оскільки ембріональний розвиток птиці відбувається поза материнським організмом, режим інкубації потребує відповідних умов зовнішнього середовища, тобто певної температури, вологості та обміну повітря в інкубаторі. Важливою умовою при цьому є тепло. Під його впливом відбуваються ріст і розвиток плода протягом усього періоду інкубації. В сучасних інкубаторах середню температуру повітря підтримують на рівні 37-38° С. Посилене обігрівання *яєць* необхідне лише в перші 4-8 днів інкубації. Далі підвищена температура пригнічує розвиток зародка, а в разі тривалого перегрівання ембріон гине. З метою запобігання перегріванню ембріонів періодично (через 2-3 год) контролюють температуру поверхні яєць.

Необхідною умовою нормального розвитку ембріонів є наявність обміну повітря між яйцем і навколишнім середовищем. Через вентиляційну систему інкубатора здійснюється заміна відпрацьованого насиченого вуглекислим газом повітря на свіже, збагачене киснем. Одночасно із інкубатора видаляють надлишки фізіологічного тепла. Рівень обміну повітря регулюють залежно від завантаження інкубатора, віку ембріонів та виду птиці. На початку інкубації

обмін повітря мінімальний. У міру розвитку ембріонів і завантаження інкубатора його поступово збільшують і доводять до 13-18 разів за добу.

Важливий фізичний чинник інкубаційного режиму - відносна вологість повітря. У перші 7-9 днів інкубації висока відносна вологість 60-64% позитивно впливає на розвиток ембріонів. У наступні дні, особливо після замикання алантоїса, її підтримують у межах 50-52%. Під час інкубації яйця автоматично перевертають під кутом 45°. Для перевірки правильності режиму інкубації проводять зважування контрольних лотків на 6-й, 12-й і 18-й день. На 19-й день інкубації яйця переносять із інкубаційного у вивідний зал, де на 21-й день починається виведення курчат, при цьому відносну вологість підвищують до 65-75%. Першу вибірку курчат проводять після того, як виведеться й обсохне 70-75% молодняку від загальної кількості закладених яєць, наступну - через 8-10 год. Усього за час виведення здійснюють дві-три вибірки.

Курчат через 8-12 год після виведення розподіляють за статтю (формою статевих горбиків), розміщують у ящики розміром 60 x 60 см і відправляють у цех вирощування ремонтного молодняку.

8.4. Вирощування молодняку

Вирощування ремонтного молодняку – це технологічний процес отримання курочок для промислового стада або курочок і півників для батьківського стада, який значно зумовлює наступні продуктивні якості промислового стада.

Утримання ремонтного молодняку. На вирощування відбирають добре розвинених курчат, які міцно тримаються на ногах, з підібраним м'яким животом, заживленою пуповиною, чистою клоакою, блискучими пухом і очима, з щільно притиснутими до тулуба крилами, широкою головою, коротким, товстим дзьобом, живою масою 33-45 г. На кожну початкову несучку промислового стада в 17-тижневому віці приймають на вирощування не менше ніж 1,4 добової

курочки.

За добу до приймання курчат на вирощування у пташнику підвищують температуру до 30-31° С, а вологість повітря доводять до 65-70%. Готують обладнання та інвентар. Напувалки заповнюють водою, а годівниці – кормом. У разі вирощування на підлозі підстилку добре прогрівають і просушують, корм насипають тонким шаром у плоскі лоткові годівниці.

Відібраних добових курочок у спеціальній тарі (ящиках) транспортують на автомашині у підготовлені пташники і заповнюють їх упродовж 1-2 днів.

Залежно від конкретних умов застосовують різні способи вирощування ремонтного молодняку: в кліткових батареях, на підлозі з глибокою підстилкою, на сітчастій підлозі або комбінований спосіб, коли до певного віку курчат вирощують у клітках, а потім переводять їх на підлогу.

Щільність посадки до 6-тижневого віку – 200, від 7- до 22-тижневого – 400 см² на голову. Добових курчат перед посадкою у клітки сортують (менших розміщують у верхньому ярусі батареї).

Ремонтних півників вирощують на підлозі або в клітках. На підлозі розміщують невеликими групами – по 50-100 голів щільністю посадки до 6-тижневого віку – 17, старше 6-тижневого віку – 5 голів на 1 м² площі. У разі вирощування у клітках використовують батареї типу КБУ-3, розмішуючи півників по 10-12 голів до 6~ тижневого віку, а потім по 5-7 голів.

Температура в приміщенні під час посадки курчат має становити 33 °С. До тижневого віку її знижують до 28, 4-тижневого – до 24°С. Починаючи з п'ятого тижня і до кінця вирощування температура має бути на рівні 16-18° С. Відносну вологість у перші 15-20 днів підтримують на рівні 65-70%, потім її знижують до 55-60%.

На ріст і розвиток молодняку значно впливає світло. Подовження світлового дня в період вирощування зумовлює передчасний статевий розвиток молодок і раннє інтенсивне відкладання яєць. У господарствах застосовують дві системи освітлення: *цілодобову* (незмінну) і *диференційовану*. Система постійного світлового дня передбачає у перший тиждень життя курчат цілодобове освітлення з метою орієнтації їх щодо розміщення годівниць і напувалок. З

наступного тижня світловий день встановлюють постійним до початку несучості – 14 год. Такий режим дає змогу підтримувати певну живу масу птиці до початку несучості, запобігаючи надто ранньому дозріванню.

За системи диференційованого світлового дня після першого тижня (24 год світла) молодняк переводять на 18-годинний світловий день, і щотижня тривалість освітлення зменшують на 30 хв, щоб до 20-тижневого віку довести до 8 год. Із початком несучості його щотижня збільшують на 30 хв. Такий світловий режим затримує статеве дозрівання і дає можливість досягти найвищої продуктивності.

Годівля ремонтного молодняку. У вирощуванні останнього велике значення має повноцінна годівля. Годувати й напувати курчат починають відразу після приймання на вирощування, до того ж спочатку має бути напування. Корм у годівницях має бути постійно, а курчатам забезпечують вільний доступ до годівниць. В умовах промислового птахівництва для ремонтного молодняку застосовують сухий тип годівлі – розсипними або гранульованими кормами.

За період вирощування молодняку з добового до 21-тижневого віку склад і поживність раціонів змінюють тричі (1-30; 31-90; 91-150 днів). У деяких господарствах використовують престартерний раціон у перші 5 днів життя курчат, до складу якого входять тільки доброякісні корми, що утримують легкорозчинні у воді і легкогідролізовані перетравними соками поживні речовини.

У процесі вирощування ремонтний молодняк важливо забезпечити повноцінною годівлею у перші два місяці життя, коли він інтенсивно росте і переносить ювенальне линяння.

Важливою умовою отримання високої продуктивності та економічної ефективності виробництва яєць є досягнення птицею до початку несучості оптимальної живої маси 1400 г.

Племінних півників перший раз відбирають у 5-6-тижневому віці за ступенем розвитку гребеня, другий — в 20-24-тижневому за екстер'єром та якістю сперми. На племінні цілі залишають півнів живою масою 1,8-2,0 кг із

добре розвиненим гребенем, широкою грудною кліткою, прямим кілем, широко розставленими і міцними кінцівками.